

T.B.M.M.CL: HURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 15 Haziran 2021

Sayı: 32932

• 47058

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Dr. Fahrettin Koca tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Özgür CEYLAN
CHP Çanakkale Milletvekili

İnsan ve çevre sağlığı açısından yakın gelecekte yaşayacağımız trajedi konusunda Çanakkale’de yaşayan bütün toplum kesimlerinin daha duyarlı ve aktif reaksiyon göstermesi gerekiyor. Hali hazırda Çanakkale’de 5 adet termik kömür santrali çalışır durumdadır. Bu 5 santrale Biga ve Lapseki’de olmak üzere çok kısa süre sonra iki termik santral daha eklenecek. Sayısı kaç olduğu net olarak bilinmeyen, yapılması planlanan santraller de hayata geçtiğinde Çanakkale’de kıyamet kopacak. Çevresel sorunlar sadece termiklerden ibaret de değil, maden ocakları nedeniyle de doğası talan edilen bir kent Çanakkale.

Bazı santrallerin sosyal ve doğal çevreye, yaşama, tarıma, yerleşim alanlarına zarar verme riskleri olmasına rağmen, “ihtiyaç” gibi zorunluluğu çağrıştıran ifadelerle meşrulaştırılarak inşa edilmesi bölgede canlı yaşamı açısından telafisi mümkün olmayan sağlık sorunlarına ve çevre sorunlarına yol açacaktır. 2021 yılı Ocak ayı verilerine göre ülkemizdeki lisanslı elektrik kurulu gücünün %21,09’u Linyit ve ithal kömürden sağlanmaktadır.

Global Energy Monitor tarafından dünya genelinde planlanan kömür santrallerinin yıllık değerlendirmesinin 7’ncisi olarak yayımlanan Yükseliş ve Çöküş 2021: Kömürlü Termik Santrallerin Küresel Takibi raporuna göre, geçen yıl 37,8 GW kapasiteli kömürlü termik santral kapandı. 11,3 GW’lık santrali kapatan ABD ile 10,1 GW’lık santrali kapatan Avrupa Birliği (AB) üyeleri, bu ülkelerin başında yer aldı.

Kanser, günümüzün en önemli sağlık sorunlarından biridir. Sık görülmesi ve öldürücülüğünün yüksek olması nedeniyle de bir halk sağlığı sorunudur. Tanı olanaklarının gelişmesi ve sağlık kuruluşlarından yararlanma olanaklarının artması ile her yıl daha çok kanser vakası tanılanmaktadır.

Birçok bilimsel çalışmada termik santrallerde yakılacak kömürden elde edilecek 1 MWh elektrik üretimi için doğaya 1 ton CO2 salındığı ifade edilmektedir. Termik santrallerin çalışması sonucu ortaya çıkan baca gazı (SO2, NOx gibi zararlı gazlar) birçok çevresel problemi de beraberinde getirmektedir. Ortaya çıkan gaz ve partikül maddeler uzun zaman boyunca havada asılı kalmaları nedeniyle bronşit, anfizeme, damar hastalıkları, kanser gibi hastalıkları tetikleyerek insan ölümlerine de sebebiyet vermektedir.

Buna ilişkin olarak;

1. Çanakkale’de işletmede bulunan termik santrallerin bulunduğu yöredeki yerleşim birimlerinde termik santraller işletmeye alınmadan önceki son 5 yılda kanser teşhisi konulan hasta sayısı kaçtır? Konulan tanıların kanser türlerine göre dağılımı ve mortalite oranı nedir?
2. Çanakkale’de işletmede bulunan 5 termik santrallerin bulunduğu yöredeki yerleşim birimlerinde termik santraller işletmeye alındıktan sonraki dönemde termik santrallerin bulunduğu ilçelerimizde kapsamlı bir kanser taraması yapılmış mıdır? Yapıldı ise kanser teşhisi konulan hasta sayısı kaçtır? Konulan tanıların kanser türlerine göre dağılımı ve mortalite oranı nedir?
3. Çanakkale’de son on yılda kanser nedeniyle hayatını kaybeden kaç vatandaşımız vardır? Şuanda Çanakkale’de kanser tedavisi gören kaç vatandaşımız bulunmaktadır? Çanakkale ve ilçelerinde kanser vakaları sıklığı ve dağılımı nedir?
4. Çanakkale ve ilçelerinde görülen kanser vakalarının çevre ve hava kirliliği ile ilişkisine yönelik bilimsel bir çalışma var mıdır?